

Sportieve buitenruimte

Van beleid naar uitvoering

krag|ten

Sport- en beweegmogelijkheden in de buitenruimte

- ▶ Sport, bewegen en ontmoeten in de buitenruimte faciliteren en stimuleren
- ▶ Gezonde leefomgeving
- ▶ Stimuleren gezonde leefstijl

Belang van de buitenruimte

- ▶ Bevorderen gezonde leefstijl
 - Stimuleren gezonde leefstijl
 - Belang aangename woonomgeving
 - Faciliteren sporten, spelen, bewegen en ontmoeten
- ▶ Toenemende aandacht openbare ruimte
 - Corona-tijd
 - Fietsen en lopen
 - Belang groen

Belang van de buitenruimte (2)

- ▶ Kwaliteit leefomgeving
 - Woningbouwopgave (stedelijke verdichting)
 - Mobiliteitsvraagstukken
 - Veilige en aangename omgeving
 - Integrale vraagstukken
 - Groen
 - Klimaat
 - Sport
 - Bereikbaarheid

Wat we zien (trends)

- ▶ Besef van gezondere leefstijl neemt toe
 - Verslechtering gezondheid mensen door minder bewegen
- ▶ Beleidsmatig is de aandacht voor dit onderwerp toegenomen
- ▶ Door thuiswerken is thuisomgeving belangrijker geworden
- ▶ Fietsen en lopen wint terrein
- ▶ Gebieden zijn drukker geworden
- ▶ We zijn minder gaan bewegen door Corona (-30% gem)
 - Fiets en loopgedrag is gem. met 30% toegenomen
 - Grootste zorgen bij laagopgeleiden/ lage SES.
- ▶ Percentage eenzame mensen is fors toegenomen (+40%)

Wat we zien we nog meer?

- ▶ Complexiteit is toegenomen
 - Opgaven in de stedelijke omgeving zijn omvangrijk en complex
 - Bestaande wijken en een enorme bouwopgave
 - Een beweegvriendelijke omgeving is complex
 - Beide domeinen houden zich bezig met gezonde leefomgeving
 - Maar wie voelt zich verantwoordelijk?
- ▶ Vraagstukken vanuit diverse invalshoeken en beide domeinen
 - Presentieakkoorden
 - Sportakkoorden
 - Sportnota's
 - Ruimtelijke plannen
 - Omgevingswet (instrumenten)

Het beantwoorden van de hoe-vraag blijkt ontzettend lastig

- ▶ Wat werkt wanneer, voor wie en op welke plek?
- ▶ Waar gaan we in investeren?
- ▶ Hoe kunnen we onze ambitie en doelen het beste verzilveren?

- ▶ Specifiek in relatie tot de omgevingswet: hoe van omgevingsvisie naar omgevingsplan

Wat werkt, wanneer?

▶ Werkzame mechanismen:

- Sociale veiligheid
 - Fysieke veiligheid
 - Esthetiek
 - Connectiviteit
 - Infrastructuur plus programmatisch aanbod
 - Gebruik
-
- Investeren in veiligheid lijkt dus altijd een goede investering
 - En in wandel- en fietsvriendelijke omgeving (routes/ paden)

Wat is voor u belangrijk om in uw buurt meer te sporten en bewegen? In procenten.

Auto

50km/u met 1 inzittende

140 m²

Auto

geparkeerd

20 m²

Tram

50 inzittenden

7 m²

Fietser

15 km/u

5 m²

Fiets

stilstaand

2 m²

2 m²

Voetganger

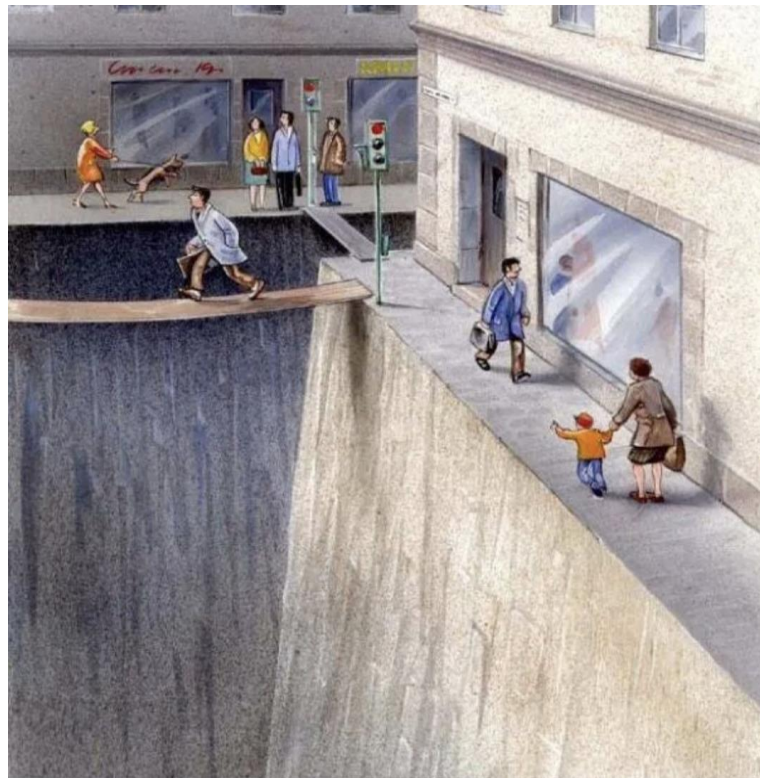
lopend

Voetganger

stilstaand

0,5 m²

Invulling geven aan beweegvriendelijke omgeving

Van beleid

Naar uitvoering

Belangrijke items in het proces

1. Welk probleem wil je oplossen?

- Bewegvriendelijke omgeving is enorm complex
- Waar wil je als gemeente aan bijdragen?
- Welke doelgroep?
- Faciliteren? Of stimuleren?

2. Succes vooraf definiëren

- Wat wil je bereiken?
- "als alles gerealiseerd is, wanneer is het dan een succes?"
- Kan je succes meetbaar maken?

Belangrijke items in het proces

3. Schaalniveau van het vraagstuk

- Bewegvriendelijke omgeving speelt zich af op meerdere schaalniveaus (stad, wijk en straat)
- Fietsen en lopen

4. Context van het vraagstuk

- Hoe krijg ik inzicht (voorzieningen, openbare ruimte, bevolkingsamenstelling en opbouw, behoeften)?

Belangrijke items in het proces

5. Kansen zien en kansen ophalen

- Welke kansen zien we zelf?
- Welke kansen vernemen we?
- Hoe categoriseer je kansen?

6. Hoe maak je een gedegen en gedragen afweging

- Hoe kom je van een brei aan kansen tot een prioritering
- En hoe maak je een afweging?

Casus gemeente Icx

- Aanleiding
 - De gemeente Icx is in het kader van het lokale sportakkoord op zoek naar concrete kansen en mogelijkheden ter versterking van de beweegvriendelijke omgeving voor twee kernen. Hiermee wordt getracht om positief bij te dragen aan de gezondheid van de inwoners van deze dorpskernen.
- Opdracht
 - Het maken van een concept-kansenkaart in nauwe samenwerking met stakeholders
 - Het maken van een aanzet voor een actieplan richting mogelijke implementatie binnen van kaders van het sportakkoord

Casus gemeente Ikk

Informatie verzamelen

- plannen
- projecten
- activiteiten

Locatieonderzoek

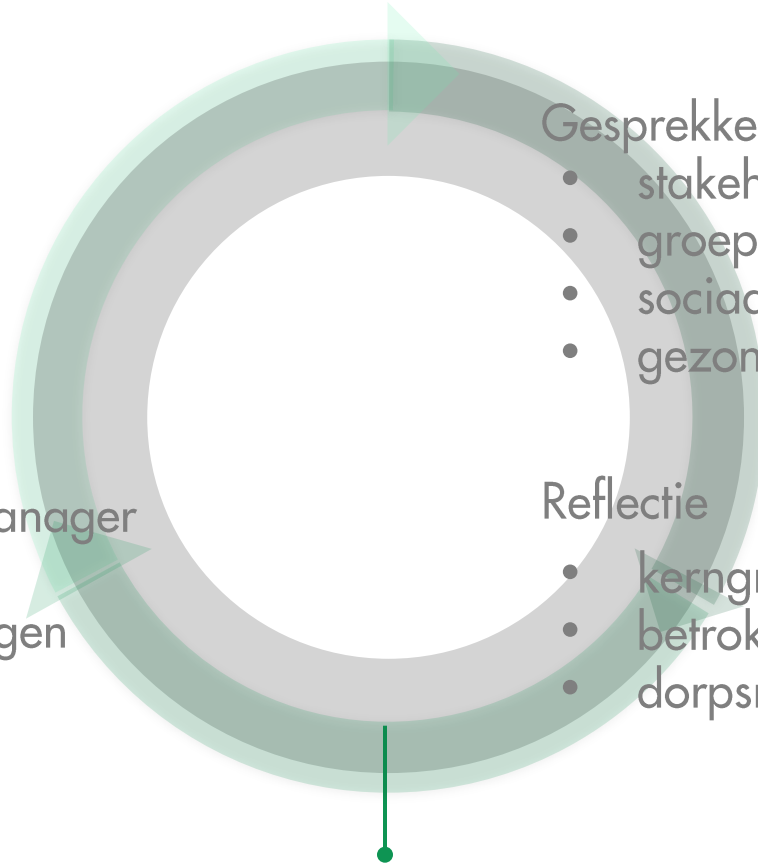
- met de gebiedsmanager
- met deskundigen
- verslagen uitbrengen

Gesprekken voeren

- stakeholders*
- groeps- en individueel
- sociaal en fysieke domein
- gezonde wijk

Reflectie

- kerngroep
- betrokkenen
- dorpsraad

Concept kansenskaart

- Indeling kansen naar thema:
 - actieve mobiliteit (actief transport van A naar B)
 - sporten, spelen, recreëren (specifieke plekken voor sporten, spelen en recreëren)
 - dagelijks bewegen
- Beschrijven van kansen
 - beoogd effect
 - doelgroep
 - potentiële partners
- Beoordeling van kansen gericht sportakkoord-insteek, namelijk:
zoveel mogelijk initiatief van onderop (lokaal waarbij de gemeente ondersteunt)
 - zwaartepunt inzet (lokaal, de gemeente of een mix van beiden)
 - voorziene kosten en moeite

Voorbeeld casus op wijkniveau

- ▶ Middelgrote gemeente
- ▶ Plannen voor herontwikkeling centrumgebied
- ▶ Meer mogelijkheden voor sport en bewegen in park (restricties)
- ▶ Aangenamere wijk voor meer ontmoeten
- ▶ Verbinding wijk en park

	Thema	Kans	Te verwachten effect	Doelgroep	Potentiële partners	Lokaal - mix - gemeente	Klein - middel - groot
C	Dagelijks bewegen	<i>dagelijks bewegen</i>					
C1	Dagelijks bewegen	Functie van de dorpskern als aantrekkelijke ontmoetingsplek waar veilig en toegankelijk naar toe gewandeld kan worden en waar men kan ontmoeten (nu is het een parkeerplek voor de Coop en de ruimte wordt er opgeslokt door auto's)	Kans vergroten dat mensen op de fiets naar het centrum gaan en elkaar ontmoeten.	Jongeren, Veertigers/vijftigers en 65-plussers.	Gemeente	Gemeente	Groot
C2	Dagelijks bewegen	Bewegen ouderen in ontmoetingskerk (toekomstig dorps huis) in combinatie met gezonde voeding	Inzetten op bewegen voor ouderen in het toekomstig dorps huis, en er buiten (maken van ommetjes/ wandelingen). Door combinatie met (gezond) gezamenlijk koken en verbinding maken met het initiatief 'Thuisgekookt' draagt dit niet alleen bij aan gezonde leefstijl maar ook versterken sociale cohesie ouderen en het tegengaan eenzaamheid.	65-plussers	Gezonde wijk/ gemeente/ dorpsraad/ lokale initiatiefnemers	Lokaal	Klein
C3	Dagelijks bewegen	Doorontwikkelen van wandelen en maken van ommetjes	Wandelnetwerk Rijsenhout uitbreiden en hiermee wandelen (ommetjes) beter faciliteren door het maken van wandelkaarten gericht op een bottom-up benadering.	Voornamelijk veertigers/vijftigers en 65-plussers.	Gezonde wijk/ gemeente/ dorpsraad/ lokale initiatiefnemers	Lokaal	Klein

		B2	A1
Gemeente	A3	B4	
		B5	C1
		B1	A2
		B3	
Lokaal	C2		
	C3		
Initiatief			
Kosten/moeite	Weinig		Veel

Kansen gecategoriseerd naar:

- initiatiefnemer (bij wie ligt hoofdzakelijk het initiatief: de gemeente of burgers)
- kosten (gaat de interventie gepaard met weinig/veel moeite of een kleine/grote investering).

Kansrijk

- Bewegen voor ouderen in en vanuit de ontmoetingskerk in combinatie met gezond eten (B3)
- Open sportpark voor sport, bewegen en ontmoeten (B3)
- Versterken wandelnetwerk en het maken van ommetjes (C3)

Casus op wijkniveau

- ▶ Middelgrote gemeente
- ▶ Plannen voor herontwikkeling centrumgebied
- ▶ Meer mogelijkheden voor sport en bewegen in park (restricties)
- ▶ Aangenamere wijk en meer 'ontmoeten'
- ▶ Verbinding wijk en park

Beschouwing situatie

▶ Park

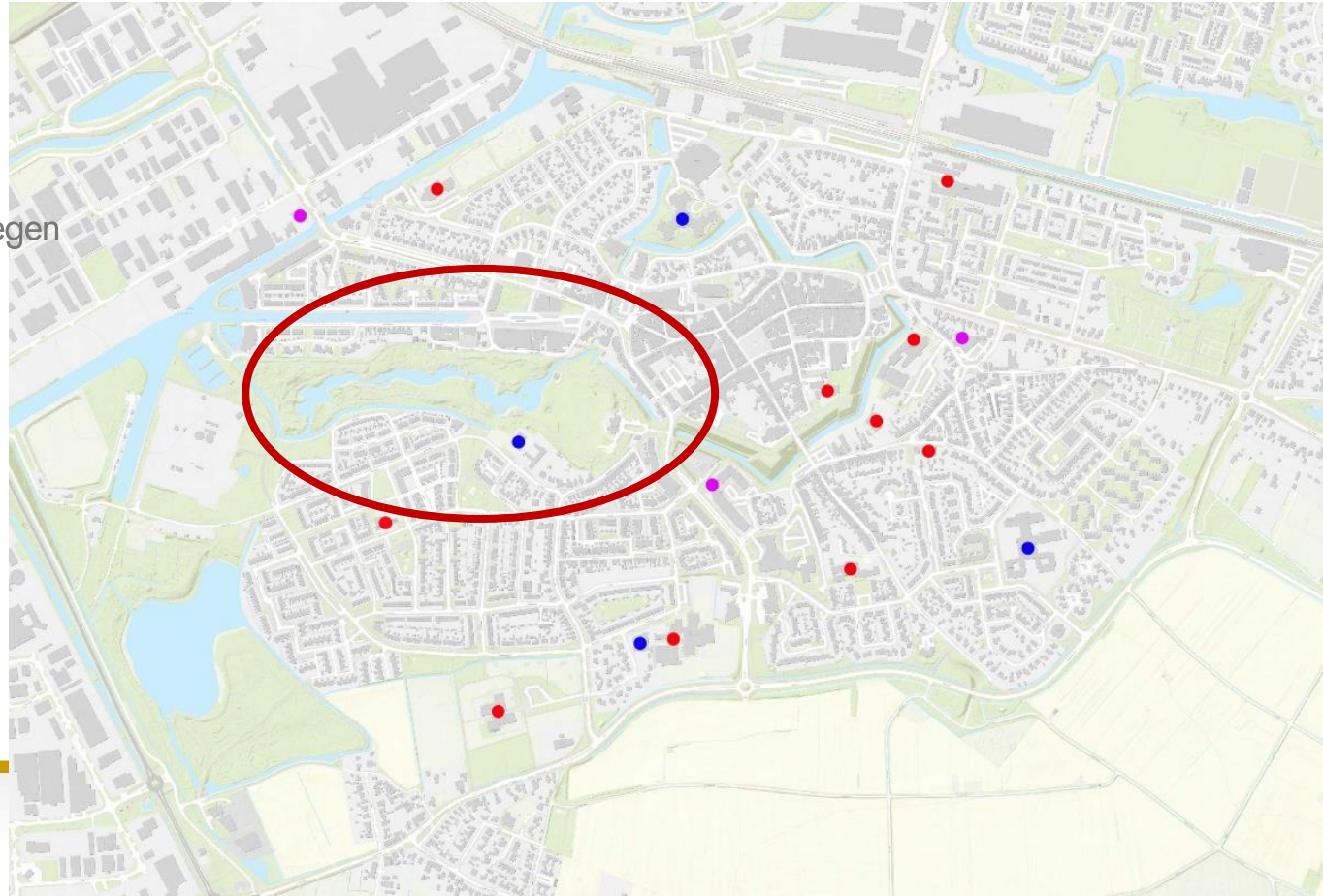
- Gesloten groen
- Veel potentie voor bewegen
- Rijkserfgoed

▶ Wijk

- Verstening
- Autogebruik en leidend

▶ Verbinding

- Bepaalde verbinding

Bewegen en beweging in Park Ikk

Gaan
Lopen

Balanceren
Vallen

Dit zijn twee basis Skills die op alle paden voorkomen. Door variatie in de ondergrond aan te brengen, ontstaan er steeds nieuwe uitdagingen.

Stoeien
Vechten

Trappen
Overspelen

Springen
Landen

Klimmen
Klauteren

Rollen
Duikelen

Zwaaien
Slingeren

Gooien
Mikken

Bewegen
op muziek

De 10 beweegvormen van ASM in het park geplaatst op basis van aanleidingen het onderliggende ontwerp.

Inspiratie voor bewegen en beweging in park Ikx

Gaan
Lopen

Balanceren
Vallen

Dit zijn twee basis Skills die op alle paden voorkomen. Door variatie in de ondergrond aan te brengen, ontstaan er steeds nieuwe uitdagingen.

Stoeien
Vechten

Trappen
Overspelen

Springen
Landen

Klimmen
Klauteren

Rollen
Duikelen

Zwaaien
Slingeren

Gooien
Mikken

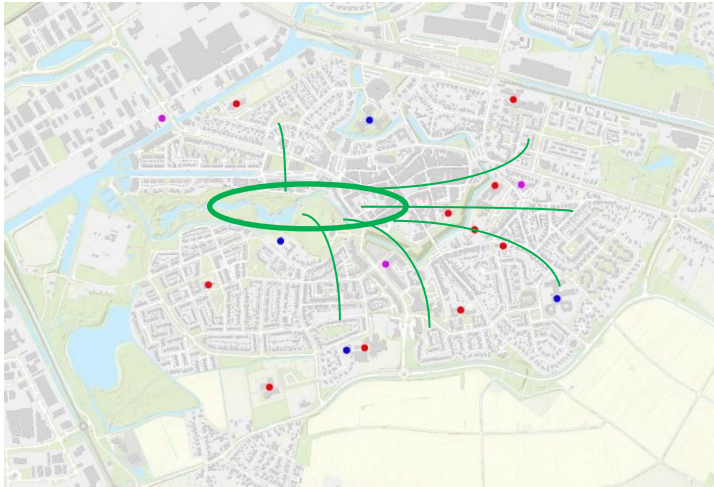

Bewegen
op muziek

Bereikbaarheid Park Ikk

- Definiëren en/of creëren van aantrekkelijke routes richting het park

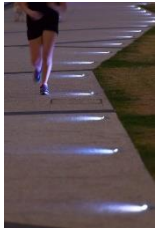
- Accentueren van entrees park
- Aanhaking zoeken vanaf doorgaande wegen

Inspiratie voor entree Park

Inspiratie voor bewegen en beweging wijk

Inspiratie voor groen verbindingsplein wijk en park

Inspiratie voor groene parkeerplaats

Inspiratie voor vergroenen of verfraaien gevels

Inspiratie voor wandelen en fietsen

Inspiratieproject Urban Fit Track Nijmegen

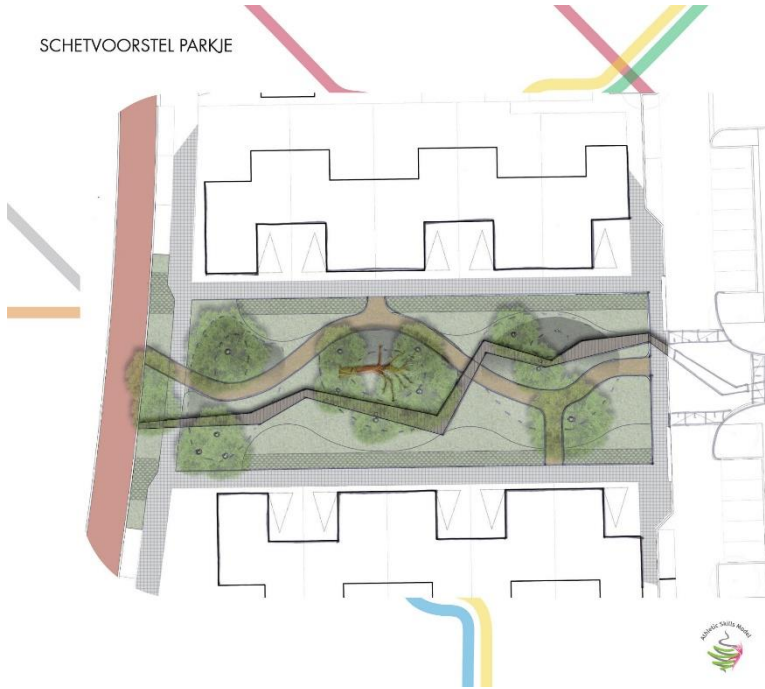
- ▶ Een groene beweegroute door nieuwbouwwijk de Waalsprong in Nijmegen
- ▶ Een route (3 km) met daaraan gelegen locaties als robuuste onderlegger van bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte
- ▶ Gebaseerd op het wetenschappelijk onderbouwde Athletic Skills Model
- ▶ Ondersteund met een app voor uitleg en uitdaging op de route

Inspiratieproject Urban Fit Track Nijmegen

Urban Fit Track Nijmegen

SCHETVOORSTEL PARKJE

SCHETVOORSTEL PARKJE

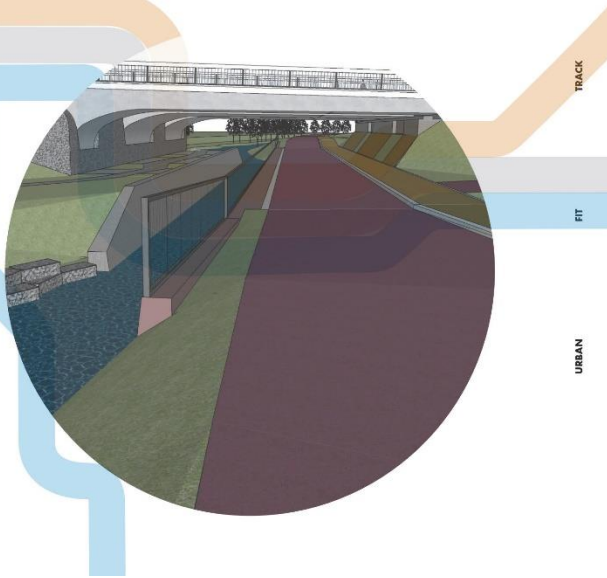
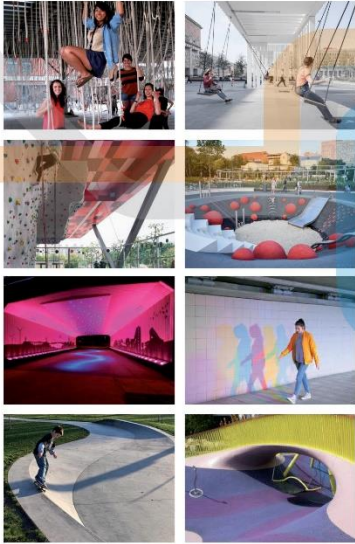
TRACK

FIT

URBAN

Inspiratieproject Urban Fit Track Nijmegen

BEWEEGAANLEIDINGEN
ONDER HET VIADUCT

Inspiratieproject Urban Fit Track Nijmegen

SCHETSVOORSTEL WADI'S HEUVEL

SCHETSVOORSTEL KOUDE HOEK ZUID

TRACK

FIT

URBAN

TRACK

FIT

URBAN